

Referat fra møde den 15. maj 2019

Hovedstaden
J.nr. NST-210-00044

i brugerrådet for Hovedstaden vest

Mødedeltagere:

Gunnar Brüsich, Friluftsrådet (Det Danske Spejderkorps)
Helle Bomgaard, Friluftsrådet (Danske Handicaporganisationer)
Alexander Helm, Friluftsrådet (Dansk Rideforbund)
Ole Bertelsen, Friluftsrådet (Dansk Vandrelaug)
Anna Bodil Hald, DN (Samråd for Storkøbenhavn)
Poul Evald Hansen, DN (Samråd for Storkøbenhavn)
Troels Brandt, Naturpark Mølleåens Venner
Torben Clausen, Danmarks Jægerforbund
Poul Dam, Dansk Ornitologisk Forening
Stephan Springborg, Naturstyrelsen Hovedstaden
Jens Bjarke Hansen, Naturstyrelsen Hovedstaden
Jesper Tranberg, Naturstyrelsen Hovedstaden
Charlotte Mølgaard, Naturstyrelsen Hovedstaden
Kim Søderlund, Naturstyrelsen Hovedstaden

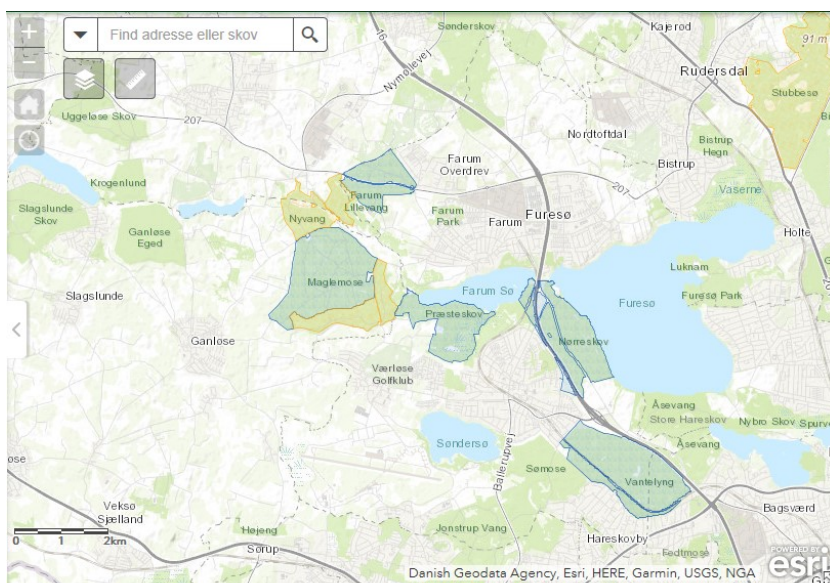
Fraværende:

Tina Graugaard, Albertslund Kommune
Rasmus Keis Neerbek, Allerød Kommune
Ole Bertelsen, Friluftsrådet (Dansk Vandrelaug)
Troels Bent Hansen, Danmarks Idrætsforbund
Kurt Borella, DN (Samråd for Nordsjælland)

Temamøde om forvaltningsplaner for biodiversitetsskov

Oversigtsligt sker der følgende:

- *Urørt skov*: Store Hareskov, Nørreskoven, Ryget Skov, størstedelen af Ganløse Ore og Farum Lillevang
- *Anden biodiversitetsskov*: Den resterende del af Ganløse Ore samt Nyvang og Terkelskov.

Enheden har holdt 5 offentlige møder:

Den 3.4 Nørreskoven

Den 10.4 Store Hareskov

Den 23.4 Ganløse Ore

Den 1.5 Ryget Skov

Den 6.5 Farum Lillevang

Referater ligger på hjemmesiden. Derudover er der modtaget 2 skriftlige bidrag, som er sendt til brugerrådets medlemmer.

Overordnet grundlag

I henhold til Naturpakken fra 2016 skal Naturstyrelsen udpege 10.000 ha urørt skov (6.700 ha løvskov og 3.300 ha nåleskov) samt 3.300 ha anden biodiversitetsskov. Udpegningerne har haft fokus på at sikre eksisterende biodiversitet. Forskere fra Københavns Universitet og Aarhus Universitet har bidraget med forskningsbaseret rådgivning. Miljø-og Fødevarerministeriet har september 2018 offentliggjort hvilke skove, som ministeriet har udpeget til hhv. urørt skov eller anden biodiversitetsskov.

Hovedformålet med udpegningen er beskyttelse og fremme af biodiversiteten, men der skal og vil også blive planlagt og forvaltet i forhold til andre hensyn som f.eks. friluftsliv og fortidsminder.

Naturstyrelsen skal udarbejde forvaltningsplaner for de udpegede skove, og planen for ”Farum Skovene” og ”Hareskovene”, forventes i høring i efteråret 2019.

Der kan læses yderligere om grundlaget for udpegningerne samt de retningslinjer der udarbejdes forvaltningsplaner ud fra på NST's hjemmeside:

<https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/naturpakken/>

Friluftsliv og færdsel

Inden skovene drøftedes enkeltvist oplyste Kim Søderlund, at enheden har tænkt sig at planlægge og vedligeholde stier/skovveje i de urørte skove således:

- I fremtiden vil det overordnede vejsystem og veje som fører ind og ud af skoven samt rundt i skoven, vil som udgangspunkt blive opretholdt.
- Officielle ridestier og MTB-ruter vil blive opretholdt evt. med omlægninger
- Trampestier: De trampestier, som fører ind og ud af skovene som et supplement til vejsystemet, vil få status som vej/indgang og adgangen søges opretholdt ved at fjerne træer, som spærrer for adgangen. Alle andre trampestier vil kunne henfalde.

Ovenstående betyder at træer og grene, som vælter ud over stien/vejen vil blive fjernet/flyttet med mindst mulig ”savspor”, så færdslen kan genoptages. Omvendt vil træer/grene, som falder på andre spor, stier ikke blive fjernet eller skubbet væk.

Græsning:

Enhederne skal ind tænke græsningsprojekter også selv om der pt ikke er finansiering af disse. Dvs realiseringen vil afhænge af nye statslige midler, eksterne midler og/eller frivilliges arbejdskraft.

Hareskovene: Nørreskoven og Store Hareskov

For Nørreskoven gælder, at alle 205 ha af skoven er udpeget til urørt skov. For Store Hareskov gælder, at alle 295 ha af skoven er udpeget til urørt skov. Nørreskoven og Store Hareskov er udpeges til urørt skov, da en række sjældne arter i området er knyttet specifikt til urørt skov. Skovene udpeges i helhed for at skabe et større sammenhængende areal.

For Nørreskoven er der særlig fokus på at give bedre vilkår for de sjældne og truede arter der er tilknyttet dødt ved. Dette er også tilfældet i Store Hareskov hvor der samtidig er særlig fokus på lokalt at genskabe den naturlige hydrologi og gøre de dominerende bøgebevoksninger mere forskelligartede. Da begge skove er blandt Danmarks mest publikumsbesøgte skove lægger forvaltningsplanen vægt på, hvordan friluftsliv og faciliteter håndteres i en fremtid med urørt skov.

Inden 2027 vild er være fokus på at skabe det bedst mulig grundlag for at skovene overgår til urørt skov. For store Hareskov kan det for eksempel betyde, at der ryddes arealer i de meget unge og meget ens aldrende bøgeselvforryngelser. Ligeledes i Hareskovene vil der formentlig være fokus på at de få lysåbne arealer og søer fortsat plejes. I Nørreskoven vil fokus være på at sikre de gamle egekulturer og ellers fastholde det grundlag der allerede findes for den gamle skov og en stor mængde dødt ved.

I Nørreskoven arbejdes der på at der også i efter 2027 kan opretholdes et antal udsigtskiler over Furesøen, herunder ved Valdemars stenen. Der vil formentlig ikke indgå græsningsprojekter i første omgang, men der tænkes ind at enkelte projekter i tilknytning til eksisterende græsning kan gennemføres hvis der findes midler til dette.

Farumskovene:

Farumskovene består af skovene Ryet Skov, Ganløse Ore, Terkelskov, Nyvang og Farum Lillevang. Ryet Skov, Farum Lillevang og størstedelen af Ganløse Ore er udpeget som urørt skov, mens den resterende del af Ganløse Ore og Terkelskov og Nyvang er udpeget som anden biodiversitetsskov. Skovene udpeges i sin helhed for at skabe et større sammenhængende areal.

Der er udpeget i alt ca. 483 ha som urørt skov fordelt på 105 ha i Farum Lillevang, 97 ha i Ryet Skov samt 281 ha i Ganløse Ore, da der i skovene findes en række sjældne arter knyttet specifikt til urørt skov.

I Ryet Skov er der særlig fokus på at give bedre vilkår for de sjældne og truede arter, der er tilknyttet dødt ved. Områder beskyttet efter § 3 vil fortsat kunne naturplejes. I Ryet Skov/Præsteskovens findes et større hulvejssystem. Her er der ønske om fortsat mulighed for at kunne fælde træer, der vil sløre eller ødelægge oplevelsen af hulvejene. Det fældede træ fjernes fra stedet, men ikke fra skoven. Der vil være fokus på de biologisk værdifulde skovbryn langs Sækken.

I Farum Lillevang findes i forvejen flere mindre arealer med urørt skov. I den nordlige del vil der være mulighed for frivillige kræfter kan holde etablere og friholde en lysning, hvor der tidligere lå en mindre samling huse, Bodelstorp.

I den del af Ganløse Ore, der er udpeget til urørt skov er der fokus på at genskabe naturlig hydrologi, eksempelvis ved at retablere Lille Maglemose i forlængelse af det allerede gennemførte hydrologiprojekt.

Der er udpeget i alt ca. 189 ha anden biodiversitetsskov fordelt med 82 ha i Terkelskov og Nyvang samt ca. 107 ha i Ganløse Ore, den sydlige og østlige del. Den sydlige og østlige del af Ganløse Ore er

udpeget som anden biodiversitetsskov af hensyn til fladedækkende fortidsminder, bevarelse af egeskov samt økonomi. Der kan være mulighed for at skabe en udsigtsskive mod Farum Sø/Sortemoen.

Terkelskov er udpeget som anden biodiversitetsskov, da der er registreret en række lyskrævende sjældne arter i området. Særligt i området omkring Klevads Eng forekommer en række arter, der kræver naturpleje og lysåbne forhold. Der er forslag om at udvide græsningen omkring Klevads Eng mod syd. Eksisterende stendige og skovbrynsbevoksning vil blive opretholdt. Området Filet'en, der består af ikke-hjemmehørende eksotiske træarter, foresloges på sigt nedlagt, da det er et mål at mindske arealet med ikke-hjemmehørende arter.

Der vil generelt være fokus på at genskabe naturlig hydrologi og på at sikre gamle egekulturer og i øvrigt fastholde de gamle skovbevoksninger og en større mængde dødt ved, både stående og liggende.